

Sygn. akt I ACa 8/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Zofia Kawińska-Szwed SO del. Grażyna Kardolińska (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. przeciwko Skarbowi Państwa-Prokuratorowi Rejonowemu w (...), Prokuratorowi Okręgowemu w (...) i Naczelnikowi Urzędu Celnego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt II C 671/10

- 1) zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że powództwo oddala oraz w punkcie 3 w ten sposób, że zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 9 887,19 (dziewięć tysięcy osiemset osiemdziesiąt siedem i 19/100) złotych tytułem kosztów procesu;
- 2) oddala apelację powódki;
- 3) zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 5 527 (pięć tysięcy pięćset dwadzieścia siedem) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;
- 4) nakazuje pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 23 875,60 (dwadzieścia trzy tysiące osiemset siedemdziesiąt pięć i 60/100) złotych tytułem opłaty od apelacji, której pozwany nie miał obowiązku uiścić.

Sygn. akt I ACa 8/14

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. domagała się zasądzenia od Skarbu Państwa – Prokuratora Rejonowego w (...), Prokuratora Okręgowego w (...) oraz Naczelnika Urzędu Celnego w (...) kwoty 379568,95 zł tytułem naprawienia szkody za niezgodne z prawem działanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Powódka wniosła także o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podała, że w dniu 18 marca 2008r. zawarła z (...) S.A. w C. umowę świadczenia usług, na podstawie której spółka (...) zobowiązała się do świadczenia na rzecz powódki usług przeładunku oleju napędowego w Bazie Paliw w C. przy ul. (...), polegających w szczególności na wyładunku paliwa, krótkookresowym jego magazynowaniu i wydawaniu paliwa na żądanie zleceniodawcy. Na podstawie tej umowy zleceniobiorca był zobowiązany do potwierdzenia przyjęcia paliwa tzw. dokumentem PM, a następnie przesłania go zleceniodawcy, natomiast wydanie paliwa miało być potwierdzane przez zleceniobiorcę dokumentem wydania tzw. dokumentem WM, który także zobowiązany był przesłać zleceniodawcy. Dokumenty te stanowiły potwierdzenie magazynowania paliwa, stanowiącego własność powódki w Bazie Paliw (...) S.A. W pierwszej połowie 2009r. zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze w Prokuraturze Rejonowej w (...) przeciwko D. W. i innym o przestępstwa z art. 54 § 1 k.k.s., art. 37 § 1 pkt 1,2,5 k.k.s., które toczyło się pod sygnaturą 1 Ds 677/09. Postanowieniem o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu z dnia 19 czerwca 2009r. powódka została zobowiązana do wydania dokumentacji handlowej dotyczącej dokumentów przyjęcia i wydania paliwa – oleju napędowego z bazy (...) za lata 2007 – 09, w tym między innymi zestawienia dokumentów WM potwierdzających przyjęcie do bazy oleju napędowego w ilości 124,732 m⁽³⁾ o wartości 379568,95 zł. W związku z prowadzonym postępowaniem karnym olej napędowy, zmagazynowany w ilości 124,732 m⁽³⁾ został zabezpieczony jako dowód w sprawie. Powódka wielokrotnie występowała do organów prowadzących postępowanie przygotowawcze o wydanie zmagazynowanego w bazie (...) S.A. paliwa. Powyższe wnioski powódki nie zostały uwzględnione. Przez wiele miesięcy powódka otrzymywała informację, że paliwo zostało przekazane do badania i dopiero po jego ukończeniu będzie możliwe podjęcie decyzji co do jego wydania. Zdaniem powódki z pism prokuratury wynikało, że paliwo zostało zabezpieczone i znajduje się na terenie bazy (...) S.A. w C.. Powódka została poinformowana, że w dniu 16 marca 2010r. został otwarty zbiornik znajdujący się na terenie bazy (...) S.A., w którym zgodnie z ustaleniami poczynionymi w sprawie miało znajdować się paliwo należące do powódki, jednakże po otwarciu zbiornika okazało się, że był on pusty, a Prokuratura rozważa wyłączenie materiałów w sprawie ewentualnego przywłaszczenia lub kradzieży mienia należącego do powódki. W ocenie strony powodowej, wskutek niezachowania przez organy prowadzące postępowanie przygotowawcze prawidłowego dozoru nad należącym do spółki (...) mieniem, powódka poniosła szkodę w wysokości 379568,95 zł, tj. w wysokości wartości paliwa zmagazynowanego w bazie (...) S.A. w C.. Powyższe pozwała, w ocenie powódki, przyjąć, że zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie przy wykonywaniu władzy publicznej przewidziane w art. 417 k.c. Szkada została wyrządzona przez jednostkę stanowiącą statio fisci Skarbu Państwa – organy prowadzące postępowanie przygotowawcze w sprawie VI Ds 106/09/S. Powódka wskazała, że organy prowadzące postępowanie przygotowawcze, nie wywiązały się z nałożonego na nie, wynikającego z art. 230 k.p.k., obowiązku niezwłocznego zwrotu zabezpieczonego paliwa, po stwierdzeniu jego nieprzydatności jako dowodu rzeczowego dla potrzeb prowadzonego postępowania karnego, tym bardziej, że prokuratura dysponowała wiedzą co do podmiotu będącego właścicielem paliwa oraz co do ilości rzeczowego oleju napędowego. Bezprawność działania organów ścigania polegać również miała na naruszeniu normy art. 236 k.p.k., jak również na braku doręczenia powódce postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia paliwa jako dowodu rzeczowego. Dopiero po stwierdzeniu przez organy postępowania przygotowawczego zniknięcia paliwa ze zbiornika, powódce, na jej wniosek, doręczono postanowienie z dnia 2 kwietnia 2010r. o nieuznaniu za dowody rzeczowe bazy paliwowej (...) S.A. w C., za wyjątkiem zbiorników (...) i (...). Za bezprawne, w ocenie powodowej spółki uznać należało również postępowanie organów ścigania, polegające na odmówieniu jej dostępu do akt postępowania karnego, co uzasadniono treścią art. 156 k.p.k. Tymczasem powódka, jako właściciel, który został poinformowany przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze o zaginięciu należącego do niej mienia, powinna uzyskać dostęp do akt toczącego się postępowania. Ponadto, powódka podniosła, iż w niniejszej sprawie nie zachodziły wątpliwości, co do legalności pochodzenia należącego do powódki paliwa. W takiej sytuacji nie można uznać za zasadne zatrzymanie na tak długi okres czasu

oleju napędowego stanowiącego własność (...) sp. z o.o. w ilości 124,732 m⁽³⁾, tym bardziej, że wyłącznym celem zatrzymania tego dowodu było przeprowadzenie badań po pobraniu próbek paliwa. W ocenie powódki, pobranie próbek mogło zostać przeprowadzone już na początku postępowania przygotowawczego, co pozwoliłoby uniknąć powódce szkody w postaci zaginięcia paliwa. Powyższe okoliczności przemawiają, zdaniem powodowej spółki za przyjęciem, że między bezprawnym działaniem organów prowadzących postępowanie przygotowawcze, a szkodą w postaci wartości zaginionego paliwa istnieje bezpośredni związek przyczynowy i spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa reprezentowany przez Prokuratora Okręgowego w Katowicach, zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska strona pozwana podała, że w jej ocenie nie zostały wykazane przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. W szczególności strona powodowa nie wykazała by była właścicielem paliwa w ilości 124,732 m³ oraz wartości tego paliwa. Za wykazanie tych okoliczności nie może być bowiem uznane wskazanie stanu magazynu na dzień 31 grudnia 2008r. Ponadto twierdzenia pozwu dotyczące znaczenia dokumentów WM pozostawały w sprzeczności z treścią umowy i aneksu do umowy z dnia 17 listopada 2008r. Aneks do umowy zlikwidował bowiem szczegółową procedurę potwierdzania przyjmowania paliwa dokumentami PM, pozostawiając uregulowania, co do potwierdzania faktów wydawania paliwa dokumentami WM. W ocenie pozwanego, przyjęta na potrzeby niniejszego postępowania ocena zasadności działań Prokuratury również nie może zostać uznana za trafną, a nadto nie pozostaje w związku z roszczeniem powódki. Strona powodowa w toku postępowania karnego nie wykazała, by była osobą uprawnioną, której prawa zostały naruszone, dlatego też nie doręczono jej postanowienia w trybie art. 236 k.p.k. Z tego też względu nie mógł również wyniknąć spór co do własności rzeczy. Spółka nie otrzymała dostępu do akt postępowania karnego albowiem nie wykazała powyższych okoliczności. Prokurator zasadnie odmówił udostępnienia akt, które to zarządzenie zostało podtrzymane postanowieniem Prokuratora Okręgowego w Katowicach z dnia 10 września 2010r. o oddaleniu zażalenia powódki. Konkludując swe stanowisko w sprawie, pozwany podkreślił, że z uwagi na nieudowodnienie legitymacji czynnej powódki oraz szkody, powinno zostać oddalone a limine.

Na rozprawie w dniu 17 lipca 2013r. powódka rozszerzyła żądanie do kwoty 549 070,26 zł, wskazując, że zmiana ta wynika ze zmiany wartości paliwa, jaka nastąpiła od chwili wytoczenia powództwa do dnia rozszerzenia powództwa. Za podstawę zmiany przyjęto cenę oleju napędowego w sprzedaży hurtowej przez (...) S.A. w dacie rozszerzenia powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Katowicach w punkcie 1 zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratora Rejonowego w (...), Prokuratora Okręgowego w (...) i Naczelnika Urzędu Celnego w (...) na rzecz powódki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. kwotę 477 511,35 zł, w punkcie 2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie, a w punkcie 3 zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 28878,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zaskarżone orzeczenie zapadło po dokonaniu przez Sąd I instancji następujących ustaleń faktycznych.

W dniu 18 marca 2008r. (...) sp. z o.o. w Ś. zawarła z (...) S.A. w C. umowę o świadczeniu usług, na podstawie której spółka (...) jako zleceniobiorca zobowiązała się do świadczenia na rzecz spółki (...) usług polegających na przeładunku oleju napędowego polegającego w szczególności na wyładunku paliwa z autocystern, krótkookresowym magazynowaniu w zbiornikach, załadunku do autocystern, utrzymywaniu gwarancji pojemności 500 m⁽³⁾. Spółka (...) jako zleceniodawca zobowiązała się do zapłaty zleceniobiorcy stosownego wynagrodzenia z tytułu wyżej wskazanych usług. Umowa zawarta została na okres do dnia 31 grudnia 2008r. Na dzień 31 grudnia 2008r., zgodnie z zestawieniem stanu magazynowego z dnia 21 stycznia 2009r., na stanie magazynowym spółki (...) S.A. znajdowało się 124,7320

m⁽³⁾ oleju napędowego (...) paliwa do silnika diesla, (...) należącego do powódki. W oparciu o zestawienie rotacji towarowych w magazynie (...) oraz zeznania A. K., sąd I instancji ustalił, iż w okresie od 16 października 2008r. do 31 grudnia 2008r., powódka zakupiła od firmy (...) 3373,723 m⁽³⁾ oleju napędowego za łączną kwotę 9 216 202,47 zł, które to paliwo było zmagazynowane w bazie paliwowej (...) S.A. w C.. Sąd Okręgowy ustalił także, że w dniu 30 stycznia 2009r. powódka sprzedała 16,2560 m⁽³⁾ oleju napędowego za łączną kwotę 5150,74 zł brutto, w związku z czym na stanie magazynowym w zbiorniku nr (...) znajdowało się 108,476 m⁽³⁾ paliwa – oleju napędowego. W dniu 23 maja 2009r. pod sygnaturą 1 Ds. 677/09 wszczęte zostało przez Prokuratora Rejonowego w (...) śledztwo w sprawie o przestępstwa karne skarbowe z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1,2, 5 k.k.s. Następnie śledztwo to w dniu 8 września 2009r. zostało przejęte do dalszego nadzorowania przez Prokuraturę Okręgową w (...) pod sygn. VI Ds. 106/09/S. Prowadzenie tego śledztwa zostało następnie powierzone Komendzie Wojewódzkiej Policji w (...) Wydziałowi do Walki z Przestępczością Gospodarczą, a następnie było prowadzone przez Urząd Celný w K., a nadzorowane przez Prokuraturę Okręgową w (...). W dniu 22 czerwca 2009r. w związku z postępowaniem przygotowawczym prowadzonym w sprawie o sygn. 1 Ds. 677/09 zostały, na zlecenie asesora Prokuratury Rejonowej w (...) dokonano czynności faktycznego zabezpieczenia mienia oraz dokumentacji znajdujących się na terenie spółki (...) S.A. W toku tych czynności zostały zaplombowane znajdujące się w bazie paliwowej zbiorniki oraz zajęta została na potrzeby prowadzonego postępowania przygotowawczego dokumentacja spółki (...). W zbiorniku kulistym nr (...) znajdowało się paliwo powodowej spółki. Zajęte zostały również budynki spółki (...) i wzbroniony został dostęp na teren bazy jakimkolwiek osobom, w tym również pracownikom (...) S.A. oraz (...) sp. z o.o. W dniu 19 czerwca 2009r. asesor Prokuratury Rejonowej w (...) wydał postanowienie w sprawie 1 Ds. 677/09 o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu, w którym zobowiązano powódkę do wydania dokumentacji handlowej dotyczącej prowadzonej przez (...) sp. z o.o. działalności gospodarczej. Prowadząca postępowanie przygotowawcze 1 Ds. 677/06 asesor Prokuratury Rejonowej w (...) nigdy nie wydała postanowienia o zabezpieczeniu zbiornika kulistego, w którym znajdował się olej napędowy należący do powodowej spółki. Po dokonaniu zaplombowania zbiorników i faktycznym zabezpieczeniu dowodów, powódka zwracała się do Prokuratury Rejonowej w (...) o wydanie zabezpieczonego oleju napędowego, prokuratura konsekwentnie odmawiała jego wydania, swe stanowisko uzasadniając koniecznością przeprowadzenia czynności postępowania przygotowawczego. Od chwili faktycznego zajęcia przez Prokuraturę Rejonową w (...) mienia w bazie paliw (...) S.A., baza nie została zabezpieczona przed dostępem niepowołanych osób. Wjazd na teren bazy, po zabezpieczeniu przez Prokuraturę, był dostępny bez ograniczeń dla osób z zewnątrz. Budynki znajdujące się na terenie bazy były zamknięte. Nie był zabezpieczony dostęp do zbiorników, w których znajdowało się paliwo, w tym także paliwo należące do powódki. W dniu 16 marca 2010r. dokonano otwarcia zbiornika kulistego nr (...) w celu pobrania próbek paliwa do ekspertyzy oraz ustalenia ilości znajdującego się w zbiorniku paliwa. Przed przystąpieniem do tych czynności stwierdzono brak zabezpieczenia zaworów plombami celnymi. Po otwarciu zaworów stwierdzono, że w zbiorniku nie znajdowało się paliwo, a z węża spustowego spuszczone ok. 5 litrów paliwa. W dniu 18 marca 2010r. funkcjonariusze Urzędu Celnego w K. dokonali nałożenia zabezpieczeń urzędowych w postaci pięciu plomb na zbiorniku kulistym nr (...). Plomby zostały założone na zaworach głównych (wlotowym i wylotowym), na zaworze pomiarowym oraz na zaworach spustowych pomocniczych. Z uwagi na brak dostosowania wjazdu dolnego do nałożenia zabezpieczeń, wjazd ten pozostał bez zabezpieczeń. W dniu 2 kwietnia 2010r. Naczelnik Urzędu Celnego w K. wydał postanowienie, na podstawie którego nie uznano za dowody rzeczowe bazy paliwowej spółki (...) S.A. za wyjątkiem zbiorników (...) i (...).

Sąd Okręgowy wskazał, iż ustalając stan faktyczny oparł się przede wszystkim na przedłożonych przez stronę dowodach z dokumentów w postaci : odpisów orzeczeń wydanych w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego w sprawie 1 Ds. 677/09 oraz VI Ds. 106/09, jak też innych pism wydawanych w toku tego postępowania przez organy ścigania. Dowody te, w ocenie sądu I instancji, pozwoliły na dokonanie precyzyjnych, wyczerpujących i spójnych ustaleń w zakresie przebiegu postępowania w przedmiocie zabezpieczenia mienia powódki, sposobu dokonania jego zajęcia oraz zabezpieczenia przed dostępem przez osoby trzecie.

Sąd I instancji wskazał, że ustalenia oparł również na zeznaniach świadków D. P., D. D., A. K., M. Ś., M. D. oraz T. F., którzy potwierdzili okoliczność faktycznego zajęcia bazy przez organy ścigania na potrzeby toczącego się postępowania

przygotowawczego oraz fakt pozbawienia pracowników (...) S.A. oraz (...) sp. z o.o. dostępu na teren bazy paliwowej, jak również brak właściwego zabezpieczenia bazy przed dostępem osób niepowołanych. Zeznania te są konsekwentne, spójne, wewnątrznie niesprzeczne, skorelowane zarówno wzajemnie, jak i z pozostałym materiałem dowodowym – dowodami z dokumentów, na podstawie których Sąd poczynił ustalenia faktyczne. Brak było zatem podstaw do odmówienia im waloru wiarygodności.

Sąd I instancji nie dokonał oceny dowodów w zakresie poczynionych ustaleń dotyczących ilości paliwa należącego do powódki przechowywanego w bazie paliwowej w czerwcu 2009 r. i wskazania zbiornika w którym przechowywano paliwo.

Jednakże w rozważaniach prawnych stwierdził, iż powódka dla wykazania faktu zmagazynowania, należącego do niej paliwa w zbiorniku nr (...) w ilości 124,732 m⁽³⁾, przedłożyła zestawienie stanu magazynowego na dzień 31 grudnia 2008r., z którego wynikało, że w zbiorniku (...) znajdowało się 124,732 m⁽³⁾ paliwa – oleju napędowego, który stanowił przedmiot własności spółki, a strona pozwana, pomimo kwestionowania powyższej okoliczności, nie przedłożyła jakichkolwiek dowodów, które wskazywać by mogły na to, że w istocie zbiornik nr (...) był już w chwili dokonania zajęcia pusty, organy ścigania nie poczyniły w tym zakresie, w czasie zajmowania bazy paliwowej, jakichkolwiek ustaleń. W ocenie sądu I instancji już w momencie dokonania zajęcia organ dokonujący te czynności powinien był sprawdzić, czy w zajmowanych zbiornikach faktycznie znajduje się paliwo powódki. W konsekwencji, zdaniem Sądu Okręgowego, strona powodowa za pomocą powołanego zestawienia z dnia 21 stycznia 2009r., wskazującego na stan ilościowy paliwa znajdującego się w zbiorniku nr (...) na dzień 31 grudnia 2009r., wykazała w sposób niebudzący jakichkolwiek wątpliwości, że istotnie w ostatnim dniu roku 2009, posiadała 124,732 m⁽³⁾ paliwa w postaci oleju napędowego. Sąd Okręgowy wskazał, iż brak jest jednak podstaw do przyjęcia by na dzień dokonania faktycznych zabezpieczeń bazy paliw przez organy ścigania w bazie paliw przechowywano konsekwentnie przez powódkę wskazywaną ilość paliwa - 124,732 m⁽³⁾, ponieważ ze zgromadzonego materiału dowodowego w postaci faktury VAT wynika, że w okresie od 31 grudnia 2008r. do dnia faktycznego zabezpieczenia zbiornika przez organy ścigania, dokonała ona sprzedaży 16,2560 m⁽³⁾ oleju napędowego za łączną kwotę 5150,74 zł brutto, w związku z czym na stanie magazynowym w zbiorniku nr (...) znajdowało się 108,476 m⁽³⁾ paliwa – oleju napędowego. Jednocześnie z dokumentacji księgowej przedłożonej do akt sprawy nie wynika, aby w tym okresie powódka sprzedała jeszcze jakąś ilość paliwa zmagazynowanego w Bazie Paliw (...). Zresztą z zeznań wiceprezesa zarządu powódki, jak również z zeznań byłych członków zarządu (...) przesłuchanych w charakterze świadków wynika, że powódka w tym okresie z uwagi na niekorzystną koniunkturę na rynku paliwowym nie dokonywała odsprzedaży paliwa wcześniej zakupionego i zmagazynowanego w (...), oczekując na podwyżkę cen oleju napędowego. Odnosząc się do zgłoszonych przez stronę pozwaną zarzutów dotyczących dokonania przez powódkę w okresie po 31 grudnia 2008r. sprzedaży paliwa w większej ilości niż faktycznie posiadała, sąd I instancji wskazał, że nie był on trafny, ponieważ powódka nabyła od spółki (...) 3373,723 m⁽³⁾ oleju napędowego. Sam brak wystawienia dokumentów przyjęcia towaru, pozostaje bez znaczenia, skoro paliwo to faktycznie znajdowało się w bazie paliw (...) S.A., a sprzedaż polegała niejako na „przefakturowaniu” towaru, który był magazynowany przez (...) S.A. dla (...), na rzecz powódki. Nie było zatem potrzeby wystawiania dokumentów przyjęcia paliwa, co spowodowało, że z dokumentów księgowych wynika, że powódce wydano więcej paliwa niż przyjęto od niej do magazynowania.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy, z powołaniem na art. 417§1 k.c. w przeważającym zakresie uwzględnił powództwo.

W ocenie sądu I instancji, w świetle zgłoszonego w pozwie żądania zasądzenia od Skarbu Państwa odszkodowania za zaginięcie należącego do powodowej spółki paliwa w postaci oleju napędowego, która to szkoda powstała na skutek bezprawnego działania Prokuratury poprzez brak właściwego zabezpieczenia przedmiotów, w tym i zbiornika w którym znajdowało się należące do spółki (...) paliwo, które zostały faktycznie przez organy ścigania zajęte w toku postępowania 1 Ds. 677/09 podstawę prawną zgłoszonego w takiej postaci roszczenia stanowił przepis art. 417 § 1 k.c. Zgodnie z tą regulacją za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy

wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Dla skutecznego dochodzenia odszkodowania za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej, koniecznym jest wykazanie następujących przesłanek: zaistnienia niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej rozumianego zazwyczaj jako bezprawne działanie organu władzy lub funkcjonariusza publicznego, powstanie szkody po stronie osoby domagającej się odszkodowania oraz istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym działaniem (zaniechaniem) a powstałą szkodą.

Sąd I instancji wskazał, iż w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego pierwotnie przez Prokuraturę Rejonową w (...), a następnie przez Prokuraturę Okręgową w (...), doszło do faktycznego zajęcia wszelkich przedmiotów znajdujących się na terenie bazy paliwowej spółki (...) S.A., w tym także zbiornika kulistego nr (...). Jak wyżej przytoczono Sąd Okręgowy stwierdził, iż strona powodowa za pomocą powołanego zestawienia z dnia 21 stycznia 2009r., wskazującego na stan ilościowy paliwa znajdującego się w zbiorniku nr (...) na dzień 31 grudnia 2009r., wykazała w sposób niebudzący jakichkolwiek wątpliwości, że istotnie w ostatnim dniu roku 2009, posiadała 124,732 m⁽³⁾ paliwa w postaci oleju napędowego i ustalił, że w dniu faktycznego zabezpieczenia zbiornika przez organy ścigania, na stanie magazynowym w zbiorniku nr (...) znajdowało się 108,476 m⁽³⁾ paliwa – oleju napędowego. Wskazując, że strona pozwana nie udowodniła twierdzenia przeciwnego.

Sąd I instancji podniósł także, że chybnym jest zarzut pozwanego, który twierdził, że w zbiorniku kulistym nie znajdowało się paliwo należące do powodowej spółki, a za takim stanowiskiem przemawiało to, że po dokonaniu otwarcia zbiornika nr (...) w środku nie tylko nie stwierdzono obecności oleju napędowego, lecz istnienie innej substancji, która najprawdopodobniej była odbarwionym olejem opałowym. Ustalenie, że na dzień otwarcia zbiornika kulistego znajdowały się w nim jedynie resztki odbarwionego oleju napędowego, a nie olej napędowy, nie oznacza, że taki stan miał również miejsce na dzień dokonania faktycznego zabezpieczenia bazy paliw. W tym przypadku ciężar wykazania tej okoliczności obciąża pozwanego, albowiem to pozwany poprzez zaniechanie właściwego zabezpieczenia zbiornika z paliwem spowodował, że przez okres prawie 9 miesięcy zbiornik był nienależycie zabezpieczony i tym samym brak podstaw do twierdzenia, że zawartość zbiornika na dzień otwarcia zbiornika odpowiada temu stanowi na dzień dokonania zabezpieczenia bazy paliw. Strona pozwana nie wykazała w jakikolwiek sposób, by istotnie w okresie co najmniej od chwili dokonania zajęcia bazy paliwowej przez organy ścigania, w zbiorniku nr (...) znajdował się olej opałowy należący do powódki, wręcz przeciwnie, to z przedłożonego przez powódkę zestawienia stanu magazynowego na dzień 31 grudnia 2008. wynikało, że dysponowała ona 124,732 m³ oleju napędowego. Sąd Okręgowy przyjął, że powódka wykazała, iż na dzień dokonania zabezpieczenia zbiornika znajdowało się w nim paliwo – olej napędowy o łącznej wartości na dzień 30 września 2013r. w wysokości 477 511,35 zł.

Rozważając zasadność działań prokuratury oraz urzędu celnego prowadzonych w sprawie 1 Ds. 677/09, a następnie VI Ds. 106/09/S, w zakresie zajęcia wszelkiego mienia znajdującego się w bazie paliwowej prowadzonej przez spółkę (...) sąd I instancji dokonał oceny sposobu gromadzenia i zabezpieczania dowodów dla potrzeb prowadzonego postępowania karnego, w tym i postępowania przygotowawczego w oparciu o art. 217 i n. k.p.k. W ocenie sądu I instancji, organy ścigania, w tym Prokuratura oraz działające pod jej nadzorem służby przeprowadzające czynności w toku postępowania przygotowawczego – w niniejszym postępowaniu organ celny, decydując się na zajęcie rzeczy na podstawie art. 217 in. k.p.k. w celu ustalenia czy może ona zostać wykorzystana jako dowód rzeczowy w toczącym się postępowaniu, wzięły na siebie obowiązek dołożenia staranności by rzecz ta nie uległa zniszczeniu, uszkodzeniu. Organ prowadzący czy nadzorujący postępowanie przygotowawcze, odbierając właścicielowi (posiadaczowi) władztwo nad rzeczą, uzasadniając to potrzebami prowadzonego postępowania, przejmuje również obowiązek dbania o zachowanie danego przedmiotu (składnika mienia) w takim stanie, by nie spowodować szkody po stronie podmiotu zobowiązanego do oddania rzeczy, tak aby rzecz ta mogła zostać zwrócona właścicielowi (posiadaczowi) w stanie niezmienionym, niezniszczona, w miarę możliwości także w tej samej ilości (chyba, że np. zaistniała konieczność pobrania próbek, dokonania eksperymentu procesowego itp.). W toku prowadzonego postępowania 1 Ds. 677/09 i VI Ds106/09/S Prokuratura nie wywiązała się z powyższych obowiązków. Teren bazy paliwowej, co wynika zarówno z zeznań świadków jak i pism samej powódki nie został właściwie zabezpieczony przed dostępem osób niepowołanych,

a stan ten trwał praktycznie aż do dnia zwolnienia bazy postanowieniem Naczelnika Urzędu Celnego w (...) z dnia 2 kwietnia 2010r. Dostęp na teren bazy nie był w jakikolwiek sposób ograniczony, a co istotniejsze sam zbiornik, w którym znajdowało się paliwo powódki, nie został zabezpieczony we właściwy sposób, tzn. w dniu dokonaniu zajęcia bazy nie dokonano jego zaplombowania. Już same te okoliczności pozwalają przyjąć, że skoro w okresie trwania faktycznego zajęcia przedmiotów na terenie bazy paliwowej przez organy postępowania przygotowawczego, a więc w czasie gdy ponosiły one odpowiedzialność za prawidłowe zabezpieczenie tego mienia zarówno na potrzeby toczącego się postępowania, jak i w celu zabezpieczenia ich jako przedmiotu własności osób trzecich, faktycznie nie dołożyły staranności w celu dokonania takiego zabezpieczenia, a w konsekwencji ich działanie w tym zakresie uznać należy za niezgodne z prawem, co z kolei skutkować musi stwierdzeniem, że spełniona została przesłanka odpowiedzialności strony pozwanej, wynikająca z regulacji art. 417 k.c.

Rozważając kwestię istnienia związku przyczynowego pomiędzy powstałą po stronie powodowej, na skutek zaginięcia należącego do (...) sp. z o.o. paliwa, a niezgodnym z prawem działaniem organów ścigania, Sąd Okręgowy wskazał, że gdyby Prokuratura i organy celne w sposób prawidłowy zabezpieczyły dostęp do zajętego przez nie mienia znajdującego się na terenie bazy paliwowej, w tym także i do zbiornika kulistego nr (...), to niemożliwym byłoby do niego dostęp osób niepowołanych, a tym samym nie doszłoby do zaginięcia tego paliwa.

Zgodnie z art. 230 k.p.k. organy ścigania, zobligowane były do niezwłocznego podjęcia czynności mających na celu ustalenie przydatności zajętego mienia dla potrzeb postępowania przygotowawczego i przy braku stwierdzenia takiej przydatności, niezwłocznie zwrócić zajęte przedmioty właścicielom (posiadaczom). W rozpoznawanej sprawie od chwili zajęcia przedmiotów znajdujących się w bazie paliwowej do momentu wydania postanowienia o nieuznaniu ich za dowody rzeczowe upłynęło ponad 9 miesięcy. Organy ścigania dopiero w połowie marca zdecydowały się na przeprowadzenie ekspertyzy w przedmiocie stwierdzenia jakiego rodzaju substancja znajdująca się miała w zbiorniku nr (...), pomimo, że powódka już w lipcu 2009r. zwracała się z wnioskiem o wydanie należącego do niej paliwa. Takie postępowanie prokuratury również nie może być traktowane inaczej niż jako sprzeczne z regulacjami zawartymi w powołanym przepisie art. 230 k.p.k., a zatem jako działanie bezprawne.

W ocenie Sądu Okręgowego spełnione zostały wszystkie wynikające z art. 417 k.c. przesłanki warunkujące odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę wynikłą wskutek niezgodnego z prawem działania przy wykonywaniu władzy publicznej. W chwili dokonywania zajęcia zbiornika z paliwem przez organy ścigania, znajdowało się w nim 108,476 m³ oleju napędowego o wartości 477 511,35 zł. Zdaniem sądu I instancji odszkodowanie winno stanowić równowartość szkody, przy czym wartość szkody należał zbadać zgodnie z dyspozycją art. 316 § 1 k.c. na dzień zamknięcia rozprawy. Tym samym opierając się na cenach oleju napędowego obowiązujących w tym czasie w sprzedaży hurtowej przez (...) S.A. (4402zł za m³ paliwa), należne powodce odszkodowanie stanowi kwotę 477 511,35 zł.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone w punkcie 2 wyroku. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania oparto na art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia.

Apelacje od tego wyroku wniosły obie strony.

Strona pozwana zaskarżyła wyrok w części tj. w punktach 1 i 3 zarzucając:

naruszenie prawa materialnego :

- art. 417§1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i art. 361 k.c. poprzez zasądzenie odszkodowania od Skarbu Państwa, przyjęcie, że wskazane działania reprezentantów Skarbu Państwa były bezprawne, przyjęcie istnienia związku przyczynowego pomiędzy wskazanymi przez Sąd działaniami reprezentantów Skarbu Państwa a szkodą powoda;

- art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powód wykazał wartość szkody w wysokości 477 511,35 zł oraz wykazał ilość utraconego oleju napędowego w 2009 - 2010r., nałożenie na pozwanego ciężaru procesowego wykazania jaka była ilość paliwa w zbiorniku kulistym w chwili dokonania zajęcia bazy paliwowej w 2009r.;

- art. 65§2 k.c. w zw. z art. 854 k.c. i art. 845 k.c. poprzez przyjęcie legitymacji czynnej powoda jako właściciela oleju napędowego w ilości 124,732 m³;

- art. 362 k.c. poprzez nie ustalenie przyczynienia się powoda do powstania ewentualnej szkody;

naruszenie przepisów postępowania, tj.

- art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. oraz art. 328§2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oraz błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy, w sposób sprzeczny z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym oraz nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których innym dowodom Sąd I instancji odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

- art. 231 k.p.c. poprzez przyjęcie faktów nie wynikających z poprawnie ustalonych innych faktów, tj. przyjęcie ilości paliwa na dzień 22 czerwca 2009r. jako odpowiadającego ilości paliwa z 31 grudnia 2008r. (z uwzględnieniem transakcji ze stycznia 2009r.);

- art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. i art. 231 k.p.c. poprzez brak ustalenia, że do umowy z dnia 18 marca 2008r. został zawarty aneks, który przedłużał obowiązywanie umowy do 31 grudnia 2009r., w treści którego zawarto zapis: w przypadku opóźnienia w zapłacie za dany miesiąc opłaty wskazanej w(...), przekraczającego 30 dni, umowa ulega automatycznemu rozwiązaniu, a nadto skreślono dotychczasowe (...) umowy, błędne przyjęcie, że na dzień 31 grudnia 2008r. na stanie magazynowym spółki (...) znajdowało się 124,732 m⁽³⁾, a nie ustalenie, że ewentualnie taki stan istniał na magazynie (...); błędne i bezpodstawne przyjęcie, że w okresie 16 października 2008r. do 31 grudnia 2008r. powódka zakupiła od firmy (...) 3 373,723 m⁽³⁾ oleju napędowego, które to paliwo było zmagazynowane w bazie paliwowej (...) S.A. w C., a nie ustalenie, że ewentualne paliwo było zmagazynowane w magazynie nr (...); nie ustalenie i brak jakiegokolwiek oceny, że w dniu 30 stycznia 2009r. powódka sprzedała olej napędowy firmie (...) za cenę 0,32 zł za litr przy ówczesnej cenie rynkowej powyżej 3 zł za litr; błędne przyjęcie, że w zbiorniku kulistym w dniu zajęcia bazy znajdował się olej napędowy tej samej jakości jaki złożyła spółka (...) do 31 grudnia 2008r.; nie ustalenie, że w okresie od końca stycznia 2009r. do dnia zajęcia bazy paliw w toku postępowania przygotowawczego na terenie bazy doszło do procederu odbarwiania oleju opałowego i wtłoczenie odbarwionego oleju opałowego w ilości około 7 mln ton do zbiornika kulistego, co wynika z zeznań świadka G. C. z dnia 20 września 2012r. oraz uzasadnienia postanowienia z dnia 23 sierpnia 2012r. o umorzeniu postępowania 1 Ds. 906/12 oraz ekspertyz; nie ustalenie, że w dniu 16 i 18 czerwca 2009r. pobierane były próbki do badań przez ekspertów Instytutu Nafty i Gazu, co do których przeprowadzono ekspertyzę w dniu 2 września 2009r.; ustalenie, że w dniu 22 czerwca 2009r. w toku czynności zabezpieczających zostały zaplombowane zbiorniki i jednoczesna ocena, że ze zgromadzonego materiału wynika jednoznacznie, że sam zbiornik kulisty, w którym znajdowało się paliwo nie został zabezpieczony we właściwy sposób, tzn. w dniu dokonania zajęcia bazy nie dokonano jego zaplombowania; bezpodstawne i błędne przyjęcie, że baza paliwowa nie została zabezpieczona przed dostępem niepowołanych osób, a wjazd na teren bazy był dostępny bez ograniczeń dla osób z zewnątrz oraz nie był zabezpieczony dostęp do zbiorników; nie ustalenie, że dla przetransportowania oraz wypompowania paliwa ze zbiornika kulistego konieczna była cysterna samochodowa oraz energia elektryczna dla uruchomienia pompy, który została odcięta po maju 2009r., nie ustalenie, że do dnia zajęcia bazy paliwowej cysterny samochodowe nie były ważne;

- art. 177§1 pkt 4 k.p.c. poprzez nie zawieszenie postępowania;

- art. 228 k.p.c. w zw. z art. 253 zd.2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwany nie kwestionował zestawienia z dnia 21 stycznia 2009r. oraz dokumentu rotacji magazynowych a powód udowodnił prawdziwość dokumentów;

- art. 230 k.p.c. poprzez nie uznanie za przyznane faktu przeniesienia prawa własności paliwa na (...) S.A oraz wygaśnięcia umowy z uwagi na brak uregulowania należności z faktury z dnia 30 stycznia 2009r.

- art. 98§1 k.p.c. w zw. z art. 328§2 k.p.c. poprzez nie wskazanie składników kosztów strony powodowej i ewentualne przyznanie od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego w wysokości kilku stawek minimalnych, a (...) z tytułu kosztów zastępstwa procesowego jedną stawkę minimalną;

- art. 328§2 k.p.c. poprzez brak jakiegokolwiek oceny przyczynienia się powoda do powstania szkody;

Wskazując na powyższy zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie oraz stosowne rozstrzygnięcie o kosztach procesu poprzez zasądzenie wydatków oraz kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa zgodnie z przedłożonym spisem kosztów; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa za postępowanie odwoławcze, według norm prawem przepisanych, tj. w wysokości nie niższej niż 2 stawki minimalne ewentualnie zgodnie z przedłożonym spisem kosztów.

W ocenie skarżącego sąd I instancji naruszył przepisy procedury poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału oraz błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy w sposób sprzeczny z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym oraz nie wskazanie przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Sąd I instancji nie wskazał jakichkolwiek przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz nie omówił faktów wynikających z przeprowadzonych dowodów. Sąd Okręgowy w ustaleniach pominął fakt zawarcia aneksu do umowy z listopada 2008r.

Sąd I instancji nie ustalił także faktu, że w okresie od końca stycznia 2009r. do dnia zajęcia bazy paliw w toku postępowania przygotowawczego na terenie bazy doszło do procederu odbarwiania oleju opałowego i wtłoczenie odbarwionego oleju opałowego w ilości około 7 mln ton do zbiornika kulistego. Przedmiotowa okoliczność wynika z szeregu dokumentów oraz zeznań świadka G. C. z dnia 20 września 2012r. Zatem, w chwili zajęcia bazy w zbiorniku kulistym nie było takiego samego paliwa jakie ewentualnie złożyła spółka (...) w 2008r. Był to jedynie produkt podobny do oleju napędowego, zarówno pod względem jakościowym jak i charakteru - paliwa jako legalnego produktu naftowego.

W ocenie skarżącego powódka nie wykazała ilości utraconego „paliwa” w chwili dokonania zajęcia bazy paliwowej w 2009r., a sąd I instancji w sposób całkowicie nieuprawniony przerzucił na pozwanego ciężar procesowy w przedmiotowym zakresie i zwrócił uwagę, że czym innym pozostaje nieustalenie w trybie art. 228 k.p.k. ilości paliwa w zbiorniku kulistym, a czym innym obowiązek procesowy powoda w wykazaniu składnika szkody - utraconej ilości paliwa, które znajdowało się w zbiorniku kulistym w dniu zajęcia przez pozwanego. Podniósł, iż zgodnie z art. 253 zd.2 k.p.c. jeżeli spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać. Powódka nie wskazała takiego dowodu, a dodatkowo sąd I instancji przyjął, że strony nie kwestionowały dokumentów w sprawie (strona 8 uzasadnienia) pomimo przeciwnego stanowiska strony pozwanej w piśmie z dnia 29 kwietnia 2011 r.

Pozwany wskazał, że z prostego rachunkowego działania, przeliczenia ilości paliwa w dokumentach PM (przyjęcia paliwa) oraz WM (wydania paliwa), zabezpieczonych w toku postępowania, wynika że powodowa spółka pobrała od firmy (...) S.A. większą ilość paliwa niż zostało u niej złożone (różnica ponad 3000 m3). Powódka wskazała, że

przedmiotowa różnica -dokładnie 3373,723 m³ oleju napędowego wynika z zakupu paliwa od firmy (...), które było już składowane w bazie paliw B.. Przedstawiony przez powódkę dowód wykazuje rotację magazynową na magazynie nr (...), a przedmiotem zaświadczenia o „utraconej” ilości paliwa pozostaje paliwo znajdujące się w magazynie (...). Nawet jednak porównanie ilości potencjalnych (nie wystawionych) dokumentów PM oraz dokumentów WM wykazuje, że wtedy ilość brakującego paliwa będzie wynosiła o albowiem jeżeli dokumentów WM było więcej o 3373,732 m³, a powód udowodnił, że byłyby dokumenty PM na tę sumę to nie ma nadwyżki dokumentów PM nad dokumentami WM czyli zaświadczenie z dnia 21 stycznia 2009r. wykazuje nieprawdę.

Najważniejsze w ocenie strony pozwanej pozostaje, że pozwany wykazał, że w zbiorniku kulistym nie byłoby paliwa o takiej samej jakości jak paliwo złożone przez G., był tam produkt podobny do paliwa. Pozwany nie musiał udowadniać braku oleju napędowego w zbiorniku kulistym, wystarczyło że udowodnił fakt, że jeżeli w zbiorniku miało cokolwiek się znajdować (olej napędowy, inne ciecze) to nie było to paliwo złożone przez G. w 2008r. Jak podkreślono, wskazują na to dokumenty powołane przez Sąd, zeznania świadka C., ekspertyza z czerwca 2009r. oraz ekspertyza z 2010r. która wykazała, że materiał pobrany ze zbiornika kulistego w 2010r. był tożsamym materiałem, który stwierdzono w czerwcu 2009r. w 2 mniejszych zbiornikach z których przepompowywano do zbiornika kulistego odbarwiony olej opałowy.

Spółka (...) nie poniosła szkody w związku z działaniem reprezentantów pozwanego albowiem nawet w przypadku, gdyby w zbiorniku kulistym znajdowała się ciecz, (objęta ekspertyzami) to ulegałaby przepadkowi, na podstawie art. 54 kodeksu karnego skarbowego w zw. z art. 37 oraz art. 29 i nast. kks.

Powódka zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 71 558,91 zł oraz w części orzekającej o kosztach postępowania, tj. objętej pkt 2 i 3 wyroku.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj.

- art. 231 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że z ustalonego przez Sąd I instancji faktu polegającego na sprzedaży przez powódkę 16,2560 m³ oleju napędowego można wysnuć wniosek, iż stan magazynowy był mniejszy aniżeli wskazany przez powódkę na podstawie zestawienia magazynowego na dzień 31 grudnia 2008 roku, co w konsekwencji doprowadziło do ustalenia, iż w zbiorniku nr (...) znajdowało się 108,476 m³ oleju napędowego, podczas gdy stan ten wynosił 124.732 m³,

- art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, polegającej na błędnym uznaniu, iż powódka w dniu 30 stycznia 2009 roku dokonała sprzedaży 16,2560 m³ oleju napędowego pomniejszając tym samym stan magazynowy do 108,476 m³ oleju napędowego, podczas gdy z przedłożonych faktur VAT wynika, że przedmiotowa sprzedaż miała miejsce w dniu 2 stycznia 2009 roku oraz dotyczyła oleju napędowego, który nie był magazynowany w zbiorniku nr (...), a w konsekwencji błędnym przyjęciu, iż powództwo w tym zakresie jest bezzasadne.

Wskazując na powyższy zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części oddalającej powództwo ponad kwotę 477 551,35 zł oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu, tj. pkt 2 i 3 wyroku, poprzez uwzględnienie powództwa także co do kwoty 71 558,91 zł, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżąca, po doprecyzowaniu treści apelacji na rozprawie apelacyjnej, wyraźnie wniosła o dopuszczenie dowodu z dokumentu wydania /dokumentu przewozowego nr (...) i faktury VAT nr (...) z dnia 12 stycznia 2009 r.

Skarżąca zarzuciła, iż Sąd I instancji w odniesieniu do zaskarżonej części orzeczenia dokonał ustaleń sprzecznych z zebranych w sprawie materiałem dowodowym, albowiem uznał, iż powódka dokonała sprzedaży oleju napędowego w dniu 30 stycznia 2009 r. pomniejszając tym samym jego stan magazynowy do 108,476 m⁽³⁾, a jak wynika z przedłożonej przez powódkę faktury VAT nr (...) z dnia 2 stycznia 2009 roku powódka dokonała zakupu oleju

napędowego w ilości 16,2560 m⁽³⁾ od S. B. prowadzącego ówczesnie działalność gospodarczą pod firmą: B. S. (...) .H.U. (...). Przedmiotowy olej został w tym samym dniu zbyty na rzecz Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego (...) Sp. z o.o., co potwierdza treść faktury VAT nr (...) z dnia 12 stycznia 2009 r. zgodnie z którą w dniu 2 stycznia 2009 roku dokonano sprzedaży rzeczzonego oleju w ilości tożsamej z zakupioną. W tym samym dniu powódka wystawiła również dokument wydania/dokument przewozowy nr (...), zgodnie z którym wydano z bazy magazynowej (...) S.A. na rzecz wyżej powołanego przedsiębiorstwa olej napędowy w ilości 16,2560 m⁽³⁾. W ocenie skarżącej brak uzasadnionych podstaw dla uznania jakoby przedmiotowy olej pochodził z wyżej wskazanego zbiornika, pomniejszając tym samym jego stan do 108,476 m⁽³⁾.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

W apelacji strony pozwanej podniesiono zarzuty naruszenia prawa procesowego oraz prawa materialnego.

W tej sprawie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. domagała się odszkodowania na podstawie art. 417§ 1 k.c. Przepis art. 417 k.c. przewiduje odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, zdefiniowanym jako "niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej". Stanowi więc on ogólną podstawę odpowiedzialności władz publicznych za ich władcze działania. Dla określenia odpowiedzialności odszkodowawczej władz publicznych, obok zdarzenia sprawczego, konieczne jest ustalenie pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej, a więc szkody i związku przyczynowego. Po to, żeby można było skutecznie dochodzić odszkodowania, musi być spełniona podstawowa przesłanka – musi istnieć szkoda. Taka sama przesłanka musi być spełniona przy dochodzeniu odszkodowania od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej (wyrok SN z dnia 27 sierpnia 2008 r., II CSK 132/2008, niepubl.). Samo stwierdzenie bezprawności działania funkcjonariuszy Skarbu Państwa nie powoduje powstania obowiązku odszkodowawczego przy braku szkody (wyrok SN z dnia 27 sierpnia 2008 r., II CSK 132/08, LEX nr 465603).

Strona pozwana zarzuciła m.in. naruszenie art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. oraz art. 328§2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oraz błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy, w sposób sprzeczny z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym oraz nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których innym dowodom Sąd I instancji odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału", z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Poprawność rozumowania sądu powinna być możliwa do skontrolowania i wiąże się z tym obowiązek sądu w zakresie prawidłowego uzasadniania orzeczeń. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie i doktrynie poglądem jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Zasadne są zarzuty wskazujące na wadliwe ustalenia Sądu pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy, jak wskazano powyżej nie dokonał oceny dowodów w zakresie poczynionych ustaleń dotyczących istnienia szkody w zakresie faktu przechowywania paliwa powódki w bazie paliw (...) S.A. w czerwcu 2009 r., ilości

paliwa należące do powódki przechowywanego w bazie paliwowej w czerwcu 2009 r. i wskazania zbiornika w którym przechowywano paliwo. Ograniczył się w tym zakresie do stwierdzenia, iż powódka dla wykazania faktu zmagazynowania, należące do niej paliwa w zbiorniku nr (...) w ilości 124,732 m³, przedłożyła zestawienie stanu magazynowego na dzień 31 grudnia 2008r., z którego wynikało, że w zbiorniku (...) znajdowało się 124,732 m³ paliwa – oleju napędowego, który stanowił przedmiot własności spółki, a strona pozwana, pomimo kwestionowania powyższej okoliczności, nie przedłożyła jakichkolwiek dowodów, które wskazywać by mogły na to, że w istocie zbiornik nr (...) był już w chwili dokonania zajęcia pusty.

Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe z zeznań świadków, z dokumentów przedłożonych przez strony oraz z przesłuchania powoda jednak dowody te nie zostały ocenione w oparciu o reguły wynikające z art. 233 § 1 k.p.c., dlatego zachodzi potrzeba poczynienia przez Sąd Apelacyjny ustaleń opartych o materiał dowodowy tej sprawy (art. 382 k.p.c.).

Powódka twierdziła, że poniosła szkodę w związku z prowadzonym postępowaniem karnym w postaci utraty stanowiącego jej własność oleju napędowego, zmagazynowanego w ilości 124,732 m³ w Bazie Paliw w C. przy ulicy (...). Celem wykazania tej okoliczności powoływała się na dokument prywatny - potwierdzenie stanu magazynu na dzień 31 grudnia 2008 r. wystawione przez (...) S.A. oraz faktury dotyczące sprzedaży powódce oleju napędowego przez (...) Sp. z o.o. w G. (k.64-81 akt), a składowanego w Stacji Paliw (...) S.A. w C..

Na rozprawie w dniu 31 marca 2011 r. pełnomocnik powódki oświadczył, że faktury złożone na rozprawie (faktury dotyczące sprzedaży powódce oleju napędowego przez (...) Sp. z o.o. w G. k.64-81 akt) dotyczą paliwa stanowiącego własność powoda, a składowanego w Stacji Paliw (...) S.A. w C.. W piśmie procesowym z dnia 15 kwietnia 2011 r. powódka stwierdziła, że przedłożyła na rozprawie w dniu 31 marca 2011 r. kopie druków PM i faktury dokumentujące zakup paliwa od (...) Sp. z o.o. w G. (dokumenty k.64-81 akt) i doprecyzowała jednocześnie, iż część paliwa podlegała dalszej odsprzedaży i do czasu zajęcia dokonanego przez organy ścigania w zbiornikach (...) S.A. znajdowało się : z faktury (...) całość tj. 29,369 m³ paliwa; z faktury (...) całość tj. 28,993 m³ paliwa; z faktury (...) całość tj. 29,667 m³ paliwa; z faktury (...) - 23,44 m³ paliwa; z faktury (...) - 9,508 m³ paliwa i z faktury (...) - 3,834 m³ paliwa łącznie 124,732 m³ paliwa. W piśmie tym nie wskazano w jakiej dacie i w oparciu o jakie dokumenty dokonano odsprzedaży paliwa zakupionego w oparciu o faktury (...). Nie zostało to także wykazane przez powódkę na dalszym etapie postępowania.

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z faktur VAT wystawionych przez (...) sp. z o. o. w G. i dowodów PM wystawionych przez (...) S.A. (k.64-81), na okoliczność ilości oleju napędowego składowanego przez powoda w bazie paliw (...) S.A.

W ocenie Sądu Apelacyjnego dowód z dokumentów w postaci faktur VAT wystawionych przez (...) sp. z o. o. w G. i dowodów PM wystawionych przez (...) S.A. nie jest przydatny dla dokonania ustalenia co do ilości oleju napędowego składowanego przez powoda w bazie paliw (...) S.A. - jak to wskazał sąd I instancji w tezie dowodowej. W oparciu o w/ w dokumenty można bowiem jedynie ustalić, że w dniach od 29 września do 1 października 2009 r. powódka zakupiła olej napędowy w ilości 175,587 m³ oraz, że dokonano przyjęcia tego paliwa w bazie paliw (...) S.A., a także, iż miało ono trafić do magazynu docelowego (...).

Sąd Okręgowy dopuścił także dowód z dokumentu stanu magazynu na dzień 31.12.2008 r., na okoliczność ilości oleju napędowego powoda znajdującego się w bazie paliw (...) S.A. na dzień 31.12.2008 r. i w oparciu o ten dowód dokonał ustalenia, że na ten dzień na stanie magazynowym spółki (...) S.A. znajdowało się 124,7320 m⁽³⁾ oleju napędowego (...) paliwa do silnika diesla, (...) należące do powódki.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew i w toku całego postępowania kwestionowała, iż potwierdzenie stanu magazynu na dzień 31 grudnia 2008r. stanowi dowód własności paliwa przechowywanego przez powódkę w zajętej bazie paliw w ilości wskazanej w tym dokumencie w czerwcu 2009 r.

W myśl art. 245 k.c. dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania. Moc dowodowa dokumentu prywatnego jest jednak słabsza aniżeli moc dowodowa dokumentu urzędowego, ponieważ dokumenty prywatne nie korzystają z podstawowego w tym zakresie domniemania, iż ich treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym (domniemania zgodności z prawdą). Nie przeszkadza to jednak w tym, aby sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów (art. 233) uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wobec stanowiska strony pozwanej, brak było podstaw do ustalenia w oparciu o dokument - stan magazynu na dzień 31.12.2008 r. bez dokonania jego oceny w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, ilości oleju napędowego stanowiącego własność powódki znajdującego się w bazie paliw (...) S.A. na dzień zajęcia bazy przez organy ścigania w czerwcu 2009 r.

Po pierwsze uszło uwadze sądu I instancji, że zaoferowany przez powódkę dokument prywatny sporządzony przez pracownika (...) S.A. nie dotyczył Bazy Paliw (...) S.A. w C. jako całości, ale stanu magazynu oznaczonego symbolem (...).

W toku postępowania przed sądem I instancji powódka, którą zgodnie z art. 6 k.c. obciążał obowiązek wykazania szkody, nie wykazała, że sformułowanie „magazyn (...)” oznacza Bazę Paliw (...) S.A. położoną w C. przy ul. (...) jako całość. Wręcz przeciwnie, powódka przedłożyła w toku postępowania dokumenty z których wynikało, że w Bazie Paliw (...) S.A. wydawano powódce paliwo z magazynów oznaczonych symbolami (...) i (...). Powódka twierdziła także, z powołaniem na „zestawienie rotacji towarowych na magazynie 33”, że w 2008 r. zakupiła od firmy (...) 3373,723 m⁽³⁾ oleju napędowego, które to paliwo było zmagazynowane w bazie firmy (...) S.A. (pismo procesowe powódki k. 522 akt). Przy czym także co do oznaczeń magazynów : nr 33 i o symbolu (...) to nie zostały one powiązane przez powódkę z konkretnymi zbiornikami w Bazie Paliw (...) S.A. Na rozprawie apelacyjnej strona powodowa oświadczyła, że nie potrafi wskazać, który ze zbiorników znajdujących się na terenie Bazy Paliw (...) S.A. nosił oznaczenie (...). W treści dowodów przyjęcia PM przedłożonych przez powódkę wraz z fakturami zakupu paliwa od firmy (...) sp. z o.o. (k. 64-80 akt) wskazano jako magazyn docelowy – magazyn oznaczony symbolem (...).

Strona pozwana w toku postępowania przed sądem I instancji wielokrotnie podnosiła, że z zestawienia dokumentów PM i WM zabezpieczonych w toku postępowania karnego wynika, iż powódka pobrała od firmy (...) S.A. większą ilość paliwa niż została u niej złożona (różnica ponad 3000 m³) oraz nie udowodniła, że w tej ilości nie znajdowało się paliwo w ilości wskazanej w pozwie.

Powódka w pozwie wskazała, że zawarła umowę z (...) S.A. w C. i na jej podstawie zleceniobiorca był zobowiązany do potwierdzenia przyjęcia paliwa tzw. dokumentem PM, a następnie przesłania go zleceniodawcy, natomiast wydanie paliwa miało być potwierdzone przez zleceniobiorcę dokumentem wydania tzw. dokumentem WM, który także zobowiązany był on przesłać zleceniodawcy. Dokumenty te, jak wskazała powódka, miały stanowić potwierdzenie magazynowania paliwa, stanowiącego własność powódki w Bazie Paliw(...) S.A.

W dniu 18 marca 2008r. (...) sp. z o.o. w Ś. zawarła z (...) S.A. w C. umowę o świadczeniu usług, na podstawie której spółka (...) jako zleceniobiorca zobowiązała się do świadczenia na rzecz spółki (...) usług polegających na przeładunku oleju napędowego polegającego w szczególności na wyładunku paliwa z autocystern, krótkookresowym magazynowaniu w zbiornikach, załadunku do autocystern, utrzymywaniu gwarancji pojemności 500 m³. Spółka (...) jako zleceniodawca zobowiązała się co zapłaty zleceniobiorcy stosownego wynagrodzenia z tytułu wyżej wskazanych usług. W § (...) umowy wskazano, że zleceniobiorcy należy się wynagrodzenie m.in. z tytułu świadczenia czynności przyjęcia oraz z tytułu świadczenia czynności wydawania (umowa k. 33 akt).

Pomiędzy stronami było bezsporne, że w dniu 3 lipca 2009 r. w oparciu o postanowienie o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu z dnia 19 czerwca 2009 r. wydane w sprawie 1 Ds. 677/09 powódka wydała dobrowolnie dokumentację handlową dotyczącą dostaw (przyjęcia) i odbioru (wydania) paliwa – oleju z bazy (...) S.A. z/s w

C. za lata 2007-22.05.2009. W spisie i opisie rzeczy wydanych dobrowolnie po wezwaniu dokonującego czynność zamieszczono szczegółową specyfikację dokumentacji wydanej przez powódkę (k. 25-27 akt).

Z dokumentacji tej sąd I instancji przeprowadził dowód – z faktur VAT, not księgowych zestawienia dokumentów PM i WM (k.127-198) na okoliczność treści tych dokumentów i powódka nie podnosiła w toku postępowania, iż przekazała jeszcze inne, dodatkowe dokumenty do postępowania przygotowawczego poza tymi z których przeprowadzono dowód.

W fakturach wystawionych przez (...) S.A. powódce wskazano, że dotyczą one zapłaty wynagrodzenia za usługę przyjęcia towaru ze wskazaniem ilości metrów przyjętego paliwa i wynagrodzenia za usługę wydania towaru ze wskazaniem ilości metrów wydanego paliwa, a część faktur za usługi w miesiącach od listopada 2008 r. do stycznia 2009 r. dotyczyło tylko usługi wydania towaru ze wskazaniem ilości metrów wydanego paliwa. Do faktur dołączono zestawienia dokumentów PM (przyjęcia) oraz zestawienie dokumentów oznaczonych jako WZ lub WM (wydania) za poszczególne miesiące począwszy od marca 2008 r., kiedy została zawarta umowa, do grudnia 2008 r. – brak zestawienia dokumentów WZ za miesiąc styczeń 2009 r. W zestawieniach dokumentów WZ i PM wskazano jakiego magazynu dotyczy przyjęcie lub wydanie. We wszystkich zestawieniach dokumentów PM wskazano magazyn (...), a w zestawieniach dokumentów wydania wskazano oznaczenia dwóch magazynów : (...) i (...).

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono zbiorcze zestawienie opracowane w oparciu o faktury VAT i zestawienia miesięczne dokumentów PM i WM ilości paliwa przyjętego i wydanego powódce w okresie od marca 2008 r. do stycznia 2009 r. z bazy paliw (...) S.A. w C. ze wskazaniem z jakiego magazynu nastąpiło wydanie towaru. Z zestawienia wynika, że w okresie od marca 2008 r do stycznia 2009 r. wydano powódce o 3421,927 m³ paliwa więcej niż przyjęto do bazy paliw (...) S.A. Z ogólnej ilości wydanego paliwa 14433,06 m³: z magazynu (...) wydano 10886,4 m³, z magazynu (...) wydano 3530,402 m³, a w styczniu 2009 r. wydano 16,256 m³ bez oznaczenia magazynu z którego nastąpiło wydanie. Jeżeli porównać w ramach poniższego zestawienia ilość paliwa przyjętego i wydanego z magazynu (...) to pozostałaby do wydania ilość paliwa wskazana w pozwie – 124,731 m³.

faktury k. 146-198 akt	magazyn	usługa przyjęcia	usługa wydania	magazyn
(...) marzec	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) kwiecień	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) maj	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) czerwiec	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) lipiec	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) sierpień	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) wrzesień	(...)	(...)	(...)	(...)
(...) październik	(...)	(...)	(...)	(...)

			(...)	(...)
(...) listopad			(...)	(...)
			(...)	(...)
(...) listopad			(...)	(...)
(...) grudzień			(...)	(...)
(...) styczeń			(...)	brak inf.
	przyjęcie	(...)	(...)	wydanie

Powódka wykazała, że zakupiła w oparciu o fakturę VAT nr (...) z dnia 17 grudnia 2008 r. olej napędowy w ilości 28,2860 m⁽³⁾ od firmy (...) S.A. (dokument k. 139 akt) i pomimo braku dokumentów przyjęcia tego paliwa można przyjąć, że o taką ilość należy pomniejszyć nadwyżkę paliwa wydanego nad przyjętym i faktycznie wynosiła ona 3393,641 m⁽³⁾.

Powódka w piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2012 r. twierdziła, z powołaniem na „zestawienie rotacji towarowych na magazynie 33”, że w 2008 r. zakupiła od firmy (...) 3373,723 m³ oleju napędowego, które to paliwo było zmagazynowane w bazie firmy (...) S.A. (pismo procesowe powódki k. 522 akt).

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu orzeczenia dokonał ustalenia, iż w okresie od 16 października 2008r. do 31 grudnia 2008r., powódka zakupiła od firmy (...) 3373,723 m³ oleju napędowego za łączną kwotę 9 216 202,47 zł., które to paliwo było zmagazynowane w bazie paliwowej (...) S.A. z C. i wskazał, że w/w okoliczność ustalił w oparciu o dowody: zestawienie rotacji towarowych w magazynie 33 (k.525 – 548 akt) oraz zeznania A. K. złożone na rozprawie w dniu 16 września 2013r.

Strona pozwana zarzuciła w apelacji błędne i bezpodstawne przyjęcie, że w okresie 16 października 2008r. do 31 grudnia 2008r. powódka zakupiła od firmy (...) 3373,723 m³ oleju napędowego, które to paliwo było zmagazynowane w bazie paliwowej (...) S.A. w C..

W pierwszej kolejności należy wskazać, że sąd I instancji pomimo powołania się w uzasadnieniu orzeczenia na dowód z zestawienia rotacji towarowych w magazynie (...) faktycznie nie przeprowadził takiego dowodu. Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe z dokumentów na rozprawie w dniu 17 lipca 2013 r. i w postanowieniu dowodowym nie wymienił zestawienia rotacji towarowych w magazynie (...).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zestawienie rotacji towarowych w magazynie (...) nie stanowi dowodu. Powódka nie wskazała, w jakich okolicznościach i przez kogo został sporządzony wydruk opatrzony nagłówkiem zestawienie rotacji towarowych w magazynie (...). Dokument prywatny jest jednym z dowodów wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego. Podobnie jak w wypadku innych dowodów, sąd ocenia, czy dowód ten ze względu na jego indywidualne cechy i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę, czy nie. Wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Sąd Okręgowy powołując się w uzasadnieniu orzeczenia na

dowód w postaci zestawienia rotacji towarowych w magazynie (...) przyjął, że wykaz złożony przez powódkę jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c., pomimo iż brakuje na nim podpisu jego wystawcy. Zgodnie zaś z art. 245 k.p.c., dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Treść tego przepisu oraz funkcje spełniane przez podpis na dokumencie uzasadniają pogląd, że dokument prywatny nie może istnieć bez podpisu.

Jednakże ustalenie sądu I instancji zostało oparte także na dowodzie z przesłuchania strony powodowej. Wiceprezes Zarządu A. K. zeznał, że w 2008r. powódka zakupiła od firmy (...) 3373,723 m³ oleju napędowego, które to paliwo było zmagazynowane w bazie paliwowej (...) S.A. w C.. Wprawdzie może budzić wątpliwości dlaczego powódka nie wykazała faktu zakupu paliwa przedkładając faktury zakupu paliwa od firmy (...), ale w okolicznościach tej sprawy powyższe twierdzenie powódki zasługuje na wiarę. Trudno bowiem zakładać, że firma (...) S.A. wydałaby tak znaczną ilość paliwa na skutek omyłki. Fakt, że dysproporcja pomiędzy ilością paliwa przyjętego i wydanego była ujawniana w dokumentacji księgowej przemawia w świetle zasad doświadczenia życiowego za ustaleniem, że faktycznie doszło do nabycia przez powódkę od firmy (...) paliwa przechowywanego w bazie (...) S.A.

Powódka w ocenie sądu II instancji nie wykazała, że w bazie firmy (...) S.A. pozostało w czerwcu 2009 r. paliwo stanowiące jej własność w ilości 124,731 m³. Uwzględniając zakup przez powódkę od firmy (...) 3373,723 m³ oleju napędowego wynikająca z zestawienia za okres od marca 2008 r do stycznia 2009 r. ilość wydanego powódce paliwa ponad ilość paliwa przyjętego wynosi 19,918 m³. Z przedłożonych w toku postępowania przed sądem dokumentów wynika, że w bazie paliw (...) S.A. nie pozostało paliwo powódki, a wręcz przeciwnie powódce wydano więcej paliwa niż to wynikało z dokumentacji księgowej.

Przedstawiona powyżej ocena dowodów z dokumentów została dokonana po rozważeniu materiału dowodowego jako całości z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu w celu wykazania, że doszło po stronie powodowej do szkody w postaci utraty 124,731 m³ oleju napędowego.

W toku postępowania przeprowadzono dowód z zeznań licznych świadków.

Pierwszą, najliczniejszą grupę stanowili pracownicy i członkowie zarządu (...) S.A. : M. D., D. P., M. M., D. D. i T. F..

Wszyscy świadkowie z powyżej wskazanej grupy potwierdzili, że paliwo zakupione przez powódkę przyjmowano do jednego zbiornika i był to zbiornik kulisty. Nie pozostaje to w sprzeczności z dokumentami w oparciu o które ustalono ilość paliwa stanowiącego własność powódki przyjętego i wydanego z bazy paliw (...) S.A., także w tych dokumentach jako magazyn przyjęcia wskazano magazyn oznaczony tym samym symbolem „ (...)”.

Świadkowie potwierdzili także, że w dacie zajęcia bazy w zbiorniku kulistym mogło się znajdować paliwo stanowiące własność innych firm : M. D. wskazał, że na dzień zamknięcia bazy paliw w zbiorniku kulistym znajdowało się paliwo spółki (...) i spółki (...), świadek D. P. zeznał, że w zbiorniku kulistym magazynowane było paliwo należące do spółki (...) oraz paliwo firmy (...), świadek D. D. twierdził, iż Spółka (...) wynajmowała powierzchnię zbiornikową w największym zbiorniku w bazie, który ma ok. 3200 m⁽³⁾, początkowo w tym zbiorniku magazynowane było wyłącznie paliwo, należące do Spółki (...), a w okresie późniejszym w tym zbiorniku magazynowane było również paliwo innych firm. Pozwala to na dokonanie ustalenia, że w zbiorniku kulistym mogło się znajdować paliwo jednej z firm, o których mówili świadkowie, a nie paliwo powódki.

Świadkowie potwierdzili także, że ilość zmagazynowanego paliwa powinna była wynikać z dokumentacji księgowej. Świadek M. D. wskazał wprawdzie ilość ok.100 m³ paliwa stanowiącego własność powódki, ale dodatkowo stwierdził, że dokładna wielkość wynika z serwera czyli z dokumentów księgowych. Świadek D. D. zeznał, że na koniec roku 2008 dokonano potwierdzenia ilości paliwa zmagazynowanego w bazie paliw stanowiącego własność Spółki na podstawie porównania dokumentów przyjęcia i wydania paliwa. Co istotne świadek ten zeznał, iż na dzień 31 grudnia 2008 nie był robiony spis z natury ilości paliwa zgromadzonego w bazie i wyjaśnił, że taki spis nie został sporządzony, bo w przypadku zbiornika kulistego, który jest zbiornikiem zamkniętym nie ma możliwości dokonania jego opomiarowania

celem ustalenia ilości paliwa w nim się znajdującego, świadek potwierdził, że ilość paliwa wskazana w dokumencie zestawienie stanu magazynu na dzień 31 grudnia 2008 r. wynikała z porównania dokumentów przyjęcia paliwa i dokumentów wydania. Z kolei świadek T. F., wskazał, że ilość paliwa należącego do spółki (...) na pewno wynika z dokumentów, które zostały zabezpieczone i wskazał, że jeżeli chodzi o wydawane paliwo, to musiała się zgadzać jego ilość, natomiast nie było tak aby paliwo każdej z firm, która współpracowała z (...) S.A. było odrębnie magazynowane i co do zasady nie miało znaczenia to z jakiego zbiornika wydawane jest paliwo, ważna była ilość tego paliwa.

Zeznania w/w świadków nie pozostają w sprzeczności z ustaleniami dokonanyymi w oparciu o powołane wyżej dokumenty. Zgodnie z twierdzeniami świadków ustalenia ilości paliwa należało dokonać w oparciu o dokumentację księgową, a z jej treści wynikało, że wydano powódce olej napędowy z innego magazynu o symbolu (...) w ilości przekraczającej ilość paliwa stanowiącego własność powódki przechowywanego w bazie paliw (...) S.A.

Drugą grupę świadków stanowili pracownicy powódki : D. K., T. N. i A. Ś.. Świadek D. K., która zajmowała się w powodowej spółce przyjmowaniem zleceń i prowadziła zestawienia zeznała, że paliwo spółki (...) zostało w zbiornikach znajdujących się w zamkniętej już bazie paliw, wskazała, iż było to ok. 100 m⁽³⁾ i stwierdziła, że ustalając wielkość paliwa zmagazynowanego opierała się na swoich odręcznych zestawieniach, które nie były tak dokładne, jak te które posiadała księgowość spółki.

Z dokumentów udostępnionych przez księgowość powódki dla potrzeb postępowania przygotowawczego wynika jak wskazano powyżej, że powódce z bazy paliw (...) S.A. wydano więcej paliwa niż do niej przyjęto i to wobec zastrzeżenia świadka D. K., iż wskazując ilość 100 m³ opierała się nie na dokumentacji księgowej, ale odręcznych zestawieniach nie pozostaje w sprzeczności z jej zeznaniami.

Świadkowie T. N. i A. Ś. zatrudnieni w 2008 u powódki jako kierownicy zeznali, że nie wiedzą z jakiego zbiornika pobierali paliwo do cysterny i tym samym ich zeznania pozostają bez wpływu na powyżej dokonane ustalenia.

Sąd Apelacyjny ustalił ponadto, że w dniu 16 listopada 2008 r. (...) sp. z o.o. w Ś. zawarła z (...) S.A. w C. aneks nr (...) do umowy o świadczeniu usług, mocą którego przedłużono okres na jaki została zawarta umowa do dnia 31 grudnia 2009 r. i ograniczono zakres świadczonych przez zleceniobiorcę usług. Zgodnie z aneksem do umowy obowiązującym z dniem 18 listopada 2008 r. zleceniobiorca nie miał już na rzecz powódki świadczyć usług: wyładunku paliwa z autocystern do wydzielonych zbiorników Bazy Paliw oraz usługi krótkookresowego magazynowania w zbiornikach.

Treść aneksu koresponduje z dokumentacją księgową zgromadzoną w sprawie. Jak wynika z załącznika do faktur sprzedaży za miesiąc listopad 2008 (k. 192-195 akt) oraz zestawienia dokumentów WM za miesiąc grudzień 2008 (k. 197-198 akt) od daty obowiązywania aneksu tj. 18 listopada 2008 r. powódce wydawano paliwo z magazynu o symbolu (...), a powódka w toku postępowania wskazała, że w tym okresie nabyła paliwo przechowywane w Bazie Paliw (...) S.A. przez firmę (...) i dlatego nie dysponuje dokumentami przyjęcia tego paliwa. Konsekwentnie jeśli to na rzecz firmy (...) S.A. wykonał usługę przyjęcia towaru, to także na rzecz wskazanej firmy (...) S.A. wykonywał usługę krótkookresowego magazynowania w zbiornikach.

Zawarcie aneksu wyłączającego usługę krótkookresowego magazynowania w zbiornikach pozostaje w logicznym związku z ustaleniem, że w listopadzie 2008 r. na terenie Bazy Paliw (...)S.A. nie było już paliwa powódki co do którego należałoby wykonywać usługę krótkookresowego magazynowania w zbiornikach – bowiem przed datą wejścia w życie aneksu z innego magazynu wydano powódce paliwo w ilości odpowiadającej ilości paliwa przyjętego do magazynu (...).

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 30 stycznia 2009r. powódka sprzedała 16,2560 m³ oleju napędowego za łączną kwotę 5150,74 zł brutto, w związku z czym na stanie magazynowym w zbiorniku nr (...) znajdowało się 108,476 m³ paliwa – oleju napędowego i wskazał, iż dokonał tego ustalenia w oparciu o fakturę VAT z dnia 30 stycznia 2009r.

Ustalenie w/w nie znajduje oparcia w powołanym w uzasadnieniu orzeczenia dowodzie. Faktura VAT nr (...) z dnia 30 stycznia 2009 r. dotyczy wykonanej przez (...) S.A. na rzecz powódki usługi w postaci wydania paliwa w ilości

16,2560 m³ oraz usługi utrzymania gwarancji pojemności 500 m³. Z faktury tej, przy braku innych dokumentów, a w szczególności zestawienia dokumentów WM za miesiąc styczeń 2009 r. nie można wywnioskować z jakiego magazynu, czy też zbiornika wydano 16,2560 m³ paliwa.

Strona pozwana zarzuciła w apelacji brak dokonania przez sąd oceny faktu sprzedaży przez powódkę oleju napędowego firmie (...) za cenę 0,32 zł za litr przy ówczesnej cenie rynkowej powyżej 3 zł za litr i zarzut ten w świetle poczynionych przez sąd II instancji ustaleń, iż faktura dotyczy usługi wydania paliwa, a nie jego sprzedaży - nie wymaga szczegółowego rozważenia.

Sąd Okręgowy poczynił także ustalenie, iż w dniu 22 czerwca 2009r. w zbiorniku kulistym nr (...) znajdowało się paliwo powodowej spółki oraz, że od chwili faktycznego zajęcia przez Prokuraturę Rejonową w (...) mienia w bazie paliw (...) S.A. nie był zabezpieczony dostęp do zbiorników, w których znajdowało się paliwo należące do powódki.

Wobec nie wykazania przez powódkę, iż w dniu 22 czerwca 2009r. w bazie paliw znajdowało się paliwo stanowiące jej własność także to ustalenie zostało dokonane z przekroczeniem zasad swobodnej oceny dowodów.

Pozostałe ustalenia faktyczne sądu I instancji znajdują oparcie w zebranych materiale dowodowym, ale wobec nie wykazania przez powódkę istnienia podstawowej przesłanki odpowiedzialności w postaci wystąpienia po stronie powodowej szkody pozostają one bez wpływu na rozstrzygnięcie tej sprawy.

Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, iż Sąd pierwszej instancji błędnie ustalił stan faktyczny i dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów.

Wobec ustalenia w postępowaniu apelacyjnym, iż w dacie zajęcia bazy paliw (...) S.A. w czerwcu 2009 r. na jej terenie nie znajdowało się paliwo stanowiące własność powódki i tym samym powódka nie wykazała istnienia podstawowej przesłanki odpowiedzialności – istnienia szkody powództwo należało oddalić.

Zasadnie też strona pozwana zarzuciła, iż powódka nie wykazała wysokości szkody.

Powódka nie przedstawiła w pozwie sposobu wyliczenia odszkodowania, ale z okoliczności sprawy można było wywnioskować, że szkodę wyliczono w oparciu o ceny zakupu paliwa od firmy (...) wskazane w fakturach, które powódka przedłożyła na rozprawie w dniu 31 marca 2011 r. Jak wyżej wskazano powódka nie wykazała na jakiej podstawie twierdzi, iż dokonała odsprzedaży paliwa zakupionego w oparciu o wskazane w piśmie procesowym z dnia 15 kwietnia 2011 r. faktury, a cena paliwa wskazana w poszczególnych fakturach nie była taka sama. W toku postępowania strona powodowa twierdziła, że planowała sprzedaż paliwa, które przechowywała w bazie paliw (...) S.A. w okresie czerwiec - lipiec 2009r., ale nie podała za jaką cenę i kiedy dokładnie paliwo miało być sprzedane. Należy podzielić stanowisko strony pozwanej, iż potencjalna szkoda powódki nie stanowi równowartości 124,732 m³ paliwa według cen paliwa z daty rozszerzenia powództwa t.j. z dnia 17 lipca 2013 r.

Chybiony był zarzut braku legitymacji czynnej powódki z powołaniem na art. 65§2 k.c. w zw. z art. 854 k.c. i art. 845 k.c.

W dniu 18 marca 2008r. (...) sp. z o.o. w Ś. zawarła z (...) S.A. w C. umowę, którą nazwano umową o świadczeniu usług. Z treści umowy i wskazanego w niej zakresu obowiązków stron należy wywnioskować, że zawarto umowę noszącą cechy kilku umów nazwanych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego umowa z dnia 18 marca 2008r. nie kreowała stosunku prawnego depozytu nieprawidłowego, a depozytu nieprawidłowego nie można domniemywać. Niewątpliwie olej napędowy należy do kategorii rzeczy zamiennych, a w (...) S.A. zobowiązał się w umowie do udostępnienia pojemności zbiornikowej - 500 m³ w zbiorniku o pojemności 3300 m³. Umowa przewidywała możliwość łączenia rzeczy w celu łącznego przechowywania i skutkiem tak rozumianego łączenia mogło stać się pomieszczenie rzeczy. Konstrukcja przewidziana w umowie nawiązywała w pewnym zakresie do uregulowań zawartych w art. 193 k.c. i mogła doprowadzić do powstania współwłasności. Gdyby doszło do powstania współwłasności, to należy przyjąć, iż udział każdego ze współwłaścicieli

ustala się według stosunku wartości rzeczy połączonych (pomieszanych; art. 193 § 1 in fine k.c.). Połączenie rzeczy powoduje, że każdy z właścicieli połączonych rzeczy może żądać zwrotu nie tych samych rzeczy, ale przypadającej na niego części rzeczy połączonych.

Powódka domagała się odszkodowania twierdząc, że na skutek działania strony pozwanej utraciła możliwość odzyskania własności paliwa składowanego w bazie paliw (...) S.A. i wbrew twierdzeniom strony pozwanej była do tego, w świetle cytowanej wyżej umowy, legitymowana.

Pozostałe zarzuty pozwanej co do ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd I instancji oraz dotyczące naruszenia prawa materialnego nie wymagają szczegółowego rozważenia wobec ustalenia przez Sąd Apelacyjny, iż powódka nie poniosła szkody w wyniku zajęcia bazy paliw (...) S.A. w czerwcu 2009 r.

Także zarzut naruszenia art. 177§1 pkt 4 k.p.c. poprzez nie zawieszenie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem wynik postępowania karnego w świetle poczynionych ustaleń faktycznych nie może wywrzeć wpływu na rozstrzygnięcie tej sprawy.

Konsekwencją uwzględnienia w całości apelacji strony pozwanej i jej wniosku o wydanie orzeczenia reformatoryjnego jest oddalenie apelacji powódki, która zmierzała do zasądzenia wyższej kwoty odszkodowania.

Wskazać należy, iż powódka reprezentowana w toku postępowania przez fachowego pełnomocnika złożyła wniosek o przeprowadzenie przed sądem II instancji dowodów z dokumentów: dokumentu wydania /dokumentu przewozowego nr (...) i faktury VAT nr (...) z dnia 12 stycznia 2009 r., jednak Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do przeprowadzenia tego dowodu i wniosek dowodowy oddalił.

Sąd drugiej instancji, może nie dopuścić nowych dowodów, jeżeli nieprzytoczenie ich przed sądem pierwszej instancji wynikało z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność strona. Powódka wnosila o przeprowadzenie dowodu z dokumentów, które zostały sporządzone przed wytoczeniem powództwa w tej sprawie, nie wskazując żadnych wyjątkowych okoliczności, które stały na przeszkodzie przedstawieniu dowodu przed sądem I instancji. Podmiot gospodarczy prowadzący swoje sprawy z należytą starannością, planujący wystąpienie na drogę sądową, powinien zgromadzić i przedstawić w pozwie lub w toku postępowania przed sądem I instancji wszelkie dowody potrzebne do wykazania zasadności swoich żądań.

Z tych względów Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 i 3 w ten sposób, że oddalił powództwo. W oparciu o art. 98 § 1 w zw. z art. 99 k.p.c. zasądził od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa 9887 zł 19 gr tytułem kosztów procesu, na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego: wynagrodzenie - 7200 złotych i koszty przejazdów do sądu – 2687,19 zł – spis (k. 602). Apelacja powódki została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c. Koszty postępowania apelacyjnego zasądzono na rzecz strony pozwanej zgodnie z art. 98 § 1 w zw. z art. 99 k.p.c. w łącznej kwocie 5527 zł: 5400 zł tytułem wynagrodzenia w oparciu o § 6 pkt 7 w związku z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz.461) oraz 127 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdu.